Dosarul nr. 2r-23/2025 I instanţă
Nr. PIGD 2-24069469-05-2r-24032025 judecător Brînza Andrei
judecătoria

Cimișlia

D E C I Z I E

20 iunie 2025 **mun. Comrat**

Colegiul judiciar al Curţii de Apel Sud, sediul Comrat
în componenţa:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri

judecând în conformitate cu prevederile art. 426 Cod de procedură civilă al RM, fără participarea părţilor, în ordine de recurs, recursul declarat de Cornescu Ion împotriva încheierii judecătoriei Cimișlia din 11 martie 2025, emisă la cererea reclamantului Cornescu Ion privind repunerea în termenul legal și cererea reprezentantului pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav privind ridicarea excepției de tardivitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnităţii și reputaţiei profesionale lezate,

audiind raportul judecătorului pe fondul cauzei şi în baza argumentelor invocate în cererea de recurs,

C O N S T A T Ă :

1. ***<u>Argumentele participanţilor la proces:</u>***

La data de 26 iunie 2024 în judecătoria Cimişlia a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnităţii și reputaţiei profesionale lezate, prin care reclamantul solicită obligarea pârâtului să dezmintă public prin intermediul profilului „Cimișlia Centrul de Creație” informațiile defăimătoare și dolosive răspândite în privința lui Cornescu Ion; de a exprima lui Cornescu Ion scuze de

rigoare; compensarea cheltuielilor de asistență juridică și încasarea prejudiciului moral în mărime de 3000 mii lei. (f.d.4-5)

La data de 25 iulie 2024 în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav a înaintat demersul de invocare a excepției de tardivitate a acțiunii și a solicitat emiterea unei încheieri de respingere a acțiunii ca tardivă în temeiul art. 186^1 alin. (1) și (3), 269-270 Cod de procedură civilă, coroborat cu art. art. 15, 16, 17 din Legea privind libertatea de exprimare.

La data de 23 octombrie 2024 în adresa instanței de judecată a parvenit referința reclamantului Cornescu Ion la demersul reprezentantului pârâtei privind invocarea excepției de tardivitate a acțiunii, prin care a solicitat repunerea în termenul de prescripție și respingerea demersului privind invocarea excepției de tardivitate a acțiunii ca fiind neîntemeiat. (f.d.35, 42)

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul central din 25 octombrie 2024, s-a admis cererea reprezentantului pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav privind ridicarea excepției de tardivitate.

S-a respins, ca fiind depusă tardiv, cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate. (f.d.52-53)

Prin decizia Curții de Apel Sud, sediul Comrat din 13 ianuarie 2025, s-a admis recursul declarat de Cornescu Ion, s-a casat încheierea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 25 octombrie 2024 cu restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată în aceiași instanța de judecată. (f.d.81-85)

2. ***Soluția emisă de instanța de fond.***

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din data de 11 martie 2025, s-a respins, ca neîntemeiată, cererea reclamantului Cornescu Ion privind repunerea în termenul legal.

S-a admis cererea reprezentantului pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav privind ridicarea excepției de tardivitate.

S-a respins, ca fiind depusă tardiv, cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate.

S-a încasat din contul reclamantului Cornescu Ion în beneficiul pârâtei Matei Rodica suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. (f.d.114-116)

3. ***Motivele și argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.***

La data de 13 martie 2025, nefiind de acord cu încheierea judecătoriei Cimișlia din data de 11 martie 2025, Cornescu Ion a înaintat recurs asupra încheierii emise de instanța de fond, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii contestate. (f.d.122-124)

În motivarea recursului s-a indicat că, prin emiterea încheierii contestate, instanța de fond i-a înrăutățit situația financiară care și așa este precară.

Consideră, că încheierea instanței de fond emisă la 11 martie 2025 este lovită grav de viciul ilegalității, deoarece fără temei juridic a fost admisă excepția de tardivitate, și s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Cornescu Ion, ca fiind depusă tardiv.

Menționează, că prin încheierea susceptibilă de recurs din 11 martie 2025, recurentul Cornescu Ion a fost lipsit cu premeditare de accesul la justiție, dreptul fundamental, principiu constituțional, proces echitabil, efectivitate, dreptul la apărare, încălcată fiind jurisprudența și Convenţia CtEDO.

Susține, că instanța greșit a aplicat termenul de prescriptive, referindu-se cu rea voință și a tratat eronat doar acea parte a legislației, care, după părerea instanței, permite sa respingă cererea lui ca fiind tardivă.

Indică, că a sesizat instanța de judecată în intervalul termenului de prescripție extinctivă, limitat de circumstanțele create de procedura adresărilor repetate în instanță cu același obiect și temei.

Menționează, că din materialul probatoriu anexat dosarului, se observă că reclamantul Cornescu Ion nu a manifestat pasivitate, și solicită Colegiul judiciar al Curții de Apel recunoașterea, supraviețuirea dreptului subiectiv și după pretinsa împlinire a prescripției extinctive. În planul prescripției extinctive, stingerea dreptului material la acțiune nu atrage și stingerea dreptului procesual la acțiune, titularul dreptului subiectiv civil putând sesiza instanța și după împlinirea termenului de prescripție, ceea ce echivalează cu imprescriptibilitatea dreptului la acțiune în sens procesual.

Susține, că prescripția extinctivă nu perimează dreptul subiectiv civil a titularului, care continuă să existe, acesta nu încetează și nici nu se stinge, însă dăinuie și după împlinirea termenului prevăzut de lege. Pîrîtul nu avea temei să invoce excepția tardivității unei acțiuni civile acceptate spre examinare, instanța însă, mai întâi nu a verificat obiectiv temeinicia excepției de tardivitate și nu a asigurat examinarea echitabilă a cauzei civile depusă de Cornescu Ion.

Având în vedere că împlinirea prescripției extinctive îl decade pe reclamant

din dreptul de a obține intervenția statului pentru soluționarea unui litigiu, pentru recuperarea dreptului vătămat și libertății lezate, recurentul Cornescu Ion solicită ridicarea excepției procesuale, repunerea în termenul de prescripție cu respingerea invocării excepției de tardivitate.

Solicită Colegiului judiciar repunerea în termenul de prescripție și repunerea la ridicarea excepției, cu repunerea reclamantul în termen, deoarece invocare a excepției de tardivitate, aceasta urmează a fi ridicată, și încheierea susceptibilă de recurs separat, pronunțată la 11 martie 2025, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procesual civil al RM și urmează a fi casată integral cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceiași instanță în același complet de judecată.

Cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Sud la data de 24 martie 2025. (f.d.126)

4. ***<u>Termenul de declarare a recursului:</u>***

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.*

Din actele cauzei rezultă că, încheierea contestată a fost emisă la 11 martie 2025, iar recursul a fost depus la data de 13 martie 2025, din care motiv acesta se consideră ca fiind depus în termen.

5. ***<u>Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor vis-a-vis de cadrul legal aplicabil:</u>***

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, precum și în baza materialelor din dosar, Colegiul judiciar constată recursul ca fiind neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanţei de fond, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, *Curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii*.

Potrivit prevederilor art. 426 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, *recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor*.

Potrivit art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi*

să menţină încheierea.

Conform materialelor cauzei se constată, că la data de 26 iunie 2024 în judecătoria Cimişlia a fost înregistrată cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnităţii și reputaţiei profesionale lezate, prin care a solicitat obligarea pârâtului să dezmintă public prin intermediul profilului „Cimișlia Centrul de Creație" informațiile defăimătoare și dolosive răspândite în privința lui Cornescu Ion; de a exprima lui Cornescu Ion scuze de rigoare; compensarea cheltuielilor de asistență juridică și încasarea prejudiciului moral în mărime de 3000 mii lei. (f.d.4-5)

La data de 25 iulie 2024 în cadrul ședinței de judecată, reprezentantul pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav a înaintat demersul de invocare a excepției de tardivitate a acțiunii și a solicitat emiterea unei încheieri de respingere a acțiunii ca tardivă în temeiul art. 186^1 alin. (1) și (3), 269-270 Cod de procedură civilă, coroborat cu art. art. 15, 16, 17 din Legea privind libertatea de exprimare. (f.d.21-23)

La data de 23 octombrie 2024 în adresa instanței de judecată a parvenit referința reclamantului Cornescu Ion la demersul reprezentantului pârâtei privind invocarea excepției de tardivitate a acțiunii, prin care a solicitat repunerea în termenul de prescripție și respingerea demersului privind invocarea excepției de tardivitate a acțiunii ca fiind neîntemeiat. (f.d.35, 42)

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia din data de 11 martie 2025, s-a respins, ca neîntemeiată, cererea reclamantului Cornescu Ion privind repunerea în termenul legal.

S-a admis cererea reprezentantului pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav privind ridicarea excepției de tardivitate.

S-a respins, ca fiind depusă tardiv, cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale lezate.

S-a încasat din contul reclamantului Cornescu Ion în beneficiul pârâtei Matei Rodica suma de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. (f.d.114-116)

La data de 13 martie 2025, nefiind de acord cu încheierea judecătoriei Cimișlia din data de 11 martie 2025, Cornescu Ion a înaintat recurs asupra încheierii emise de instanța de fond, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii contestate. (f.d.122-124)

În speţă Colegiul constată că este supusă verificării legalitatea încheierii

instanţei de fond prin care s-a admis excepţia de tardivitate formulată de reprezentantul pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav, iar acţiunea civilă s-a respins ca tardivă.

În conformitate cu dispozițiile art.186[1] alin. (4) lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea*.

Subsecvent, Colegiul menționează că, conform normelor procedurale în vigoare instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ținând cont de faptul că procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității şi egalităţii părţilor în drepturile procedurale.

În același sens, potrivit prevederilor art. 27 alin. (1) Cod de procedură civilă, *disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare*.

În speță, Colegiul constată ca fiind legală și temeinică concluzia instanței de fond privind faptul că cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnităţii și reputaţiei profesionale lezate, a fost depusă tardiv.

Or, potrivit art. 391 Cod civil, *(1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. (2) Acţiunile privind apărarea drepturilor personale* ***nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile expres prevăzute de lege***.

Potrivit prevederilor art. 15 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. nr. 64 din 23.04.2010, *(1) Persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informaţiei şi/sau persoanei juridice care a răspîndit-o rectificarea sau dezmințirea informaţiei defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor şi compensarea prejudiciului cauzat. În caz de deces al persoanei defăimate, cererea prealabilă se depune de către persoana interesată.*

(2) Cererea prealabilă se depune în termen ***<u>de 20 de zile</u> de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informaţia defăimătoare****. Acesta este un termen de prescripţie.* ***La împlinirea unui an din ziua defăimării, persoana nu poate solicita repunerea sa în termenul de depunere a cererii prealabile****.*

Conform art. 17 alin. (1)-(2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare

nr. nr. 64 din 23.04.2010, ***cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile***. *Acest termen* ***curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă;*** *b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile. Termenul specificat la alin. (1) este termen de prescripţie*.

Astfel, cu referire la criticile recurentului cu privire la termenul de prescripție invocat de către reprezentantul pârâtului, plecând de la normele citate supra, instanța de recurs va reține că informația pretins defăimătoare a fost răspândită în viziunea recurentului la data de 15 noiembrie 2023, 21 noiembrie 2023 și 06 decembrie 2023, iar cererea prealabilă nu a fost depusă de Cornescu Ion în termenul de 20 de zile prevăzut de art. 15 alin. (2) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. nr. 64 din 23.04.2010.

Totodată, nici cererea de chemare în judecată nu a fost depusă în termenul de 30 de zile stabilit de art. 17 alin. (1) din aceeași lege, calculat de la data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau de la expirarea termenului de examinare a acesteia.

Prin urmare, termenul de prescripție specială a fost depășit, iar în condițiile în care acest termen este unul de prescripție, nerespectarea lui atrage respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind depusă tardiv.

Or, după cum a constatat și instanța de fond, Cornescu Ion a înaintat cererea prealabilă la data de 19 decembrie 2023 și, care a fost recepționată de intimat la data de 21 decembrie 2023, care la rândul său urma să o examineze până la data de 26 decembrie 2023. Totodată, Colegiul stabilește că prin prisma normelor legale invocate supra, recurentul urma să înainteze cererea de chemare în judecată până la data de 26 ianuarie 2024, termen calculat în conformitate cu art. 17 alin. (1) din Legea nr. 64 privind libertatea de exprimare, care prevede un termen de 30 de zile de la data expirării termenului legal pentru examinarea cererii prealabile, adică din 26 decembrie 2023.

Luând în considerație faptul că cererea de chemare în judecată a fost depusă de Cornescu Ion după data de 26 ianuarie 2024, Colegiul judiciar constată că cererea de chemare în judecată a fost formulată peste termenul de prescripție prevăzut de lege, iar acest fapt, în mod legal, atrage respingerea cererii ca fiind depusă tardiv ceea ce a și fost reținut de instanța de fond.

Subsecvent, alegațiile recurentului cu privire la pretinsa aplicare eronată a termenului de prescripție de către instanța de fond urmează a fi respinse ca neîntemeiate, întrucât concluziile primei instanțe reflectă corect prevederile legale

incidente și situația de fapt reținută în cauză.

Astfel, în jurisprudenţa sa, CtEDO a subliniat importanța termenelor pentru certitudinea juridică, în contextul dreptului la un proces echitabil. CtEDO a statuat că, *rolul termenelor de prescripţie este de o importanţă majoră atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenţiei, care, în partea sa relevantă, enunţă preeminența dreptului ca patrimoniul comun al Statelor contractante*, (cauza *Dacia SRL contra Republicii Moldova*, din 18 martie 2008, §75).

Subsecvent, instanța de fond corect a reținut la caz că „*pretinsul drept încălcat a avut loc pe data de 15.11.2023, 21.11.2023 și 06.12.2023, cererea prealabilă a fost depusă la OP Cimişlia la data de 19.12.2023 şi recepționată de pîrîtă la data de 21.12.2023, urmând a fi examinată până la data de 26.12.2023. Deci, se constată că termenul limită de adresare a prezentei acțiuni a fost data de 26.01.2024, pe când prezenta cerere de chemare în judecată a fost depusă la sediul instanţei de judecată la data de 26 iunie 2024*”.

Din motivul invocat, Colegiul ajunge la concluzia că pretenţiile reclamantului/recurentului Cornescu Ion au fost înaintate tardiv, (*fapt corect reținut de instanța de fond*), cu depăşirea termenului special de prescripţie, instituit de lege, motiv pentru care instanţa întemeiat a aplicat normele legale în vigoare.

Or, în contextul în care expirarea prescripţiei a fost invocată de reprezentantul pârâtului/intimatului, instanței de fond nu îi rămânea decât să respingă acțiunea ca fiind prescrisă, întrucât prescripția extinctivă produce efecte de drept material și procedural, excluzând posibilitatea examinării fondului cererii, în lipsa unei cauze temeinice de repunere în termen, care de asemenea nu a fost justificată de către reclamantul/ recurentul Cornescu Ion.

Totodată, conform prevederilor art.116 alin.(1)-(4) Cod de procedură civilă, *persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanţă. Cererea de repunere în termen se depune la instanţa judecătorească care efectuează actul de procedură şi se examinează în şedinţă de judecată. Participanţilor la proces li se comunică locul, data şi ora şedinţei. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluţionarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea şi-a exercitat dreptul la acţiune înainte de împlinirea*

termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depăşirea termenului de procedură.

La caz, Colegiul constată ca fiind întemeiate concluziile instanței de fond prin care s-a reținut că „*nu rezistă criticii argumentele reclamantului cu referire la faptul că acțiunea a fost depusă în termenul legal, deoarece anterior a mai depus acțiunea respectivă, aceasta fiind restituită, or, restituirea acțiunii nu suspendă termenul de prescripție și nu justifică omiterea acestuia*".

Or, prin prisma prevederilor art. 398 din Codul civil, termenul de prescripție nu se suspendă și nu se întrerupe prin simpla depunere a unei cereri care ulterior este restituită, întrucât o astfel de acțiune nu produce efecte juridice procedurale, iar Cornescu Ion avea obligația de a respecta termenul legal de prescripție, independent de eventualele erori procedurale comise în formularea acțiunii anterioare. Prin urmare, alegațiile acestuia nu pot fi acceptate, întrucât nu sunt susținute de prevederile legale aplicabile cauzei.

Mai mult ca atât, instanța de fond corect a subliniat faptul că „*efectul juridic al restituirii unei acțiuni civile egalează cu nedepunerea acesteia*", or, chiar și după emiterea deciziei Curții de Apel Comrat din 18 martie 2024 prin care s-a menținut încheierea judecătoriei Cimișlia, sediul central din 26 decembrie 2023 cu privire la restituirea cererii de chemare în judecată, Cornescu Ion nu a depus acțiunea în instanța de judecată în termen de 30 de zile prevăzut de lege.

Totodată, instanţa de recurs reține că, prin prisma jurisprudenţei CtEDO şi anume cauza *Rebait şi alţii contra Franţei*, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995, unde Comisia a menţionat că „... *art. 6 § 1 al Convenţiei, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de recurs, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinţei pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsit de şanse de succes*", consideră necesar de a respinge şi alte argumente invocate în recurs, mai mult că acestea nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată la caz a normelor de drept material sau procedural de către instanţă.

În circumstanțele expuse, Colegiul judiciar a instanței de recurs consideră că instanța de fond justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea lui Cornescu Ion cu privire la repunerea în termenul de prescripție, de a admite excepția de tardivitate ridicată de reprezentantul pârâtului și de a respinge cererea de chemare în judecată depusă de

recurent ca fiind tardivă cu încasarea din contul reclamantului în beneficiul pârâtei cheltuielilor de judecată.

Reieșind din cele expuse, Colegiul consideră că, cererea de recurs este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar încheierea instanței de fond urmează a fi menținută.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 426, art. 427 lit. a) și art. 428 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de Cornescu Ion.

Se menține încheierea judecătoriei Cimișlia din 11 martie 2025, emisă la cererea reclamantului Cornescu Ion privind repunerea în termenul legal și cererea reprezentantului pârâtei Matei Rodica, avocatul Berezovschi Vladislav privind ridicarea excepției de tardivitate, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Cornescu Ion către Rodica Matei cu privire la defăimare, apărarea onoarei, demnităţii și reputaţiei profesionale lezate.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii și se plasează pe pagina web a instanţei.

Președintele completului, judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei COLEV Grigori HUDOBA Valeri